

RAPLA KESKRAAMATUKOGU KOGUDE KOMPLEKTEERIMISE JA SÄILITAMISE PÕHIMÕTTED

Rapla Keskraamatukogu komplekteerimispõhimõtete koostamisel on lähtutud kultuuriministri 12. juuli 2004. a määrusest nr 9 „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend“, kultuuriministri 9. jaanuari 2015. a määrusest nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ ning Rapla Keskraamatukogu põhimäärusest, mis sätestab asutuse põhiülesandeks koguda, säilitada ja teha lugejale kättesaadavaks temale vajalikud trükised, auvised ja teised teavikud ning avalikud andmebaasid.

Rapla Keskraamatukogu komplekteerib oma kogu vastavuses kehtiva seadusandlusega arvestades kasutajate vajadusi. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt, prioriteediks on ilukirjanduses eesti autorite teosed, laste- ja noortekirjandus ning tõlkekirjandusest väärtkirjandus. Teabekirjandusest eelistatakse Eestit puudutavat kirjandust ning tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvaid teavikuid.

Perioodika komplekteerimisel arvestatakse lugejate soovide ja nõudlusega. Võõrkeelset perioodikat komplekteeritakse vastavalt vajadusele ning võimalustele.

Rapla Keskraamatukogu harukogud lähtuvad samadest põhimõtetest, arvestades oma piirkonna kasutajate vajadusi. Teavikute komplekteerimisel arvestatakse haruraamatukogude omavahelise koostööga.

Väljavõtte „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhendist“ § 2. Raamatukogu kogud:

(1) Raamatukogu kogud on koostiselt universaalsed, sisaldades teeninduspiirkonna elanike põhivajadustele vastavaid eri keeltes, tüüpi ja laadi teavikuid.

(2) Raamatukogu kujundab kogude koostise kooskõlastatult teeninduspiirkonna teiste raamatukogudega.

(3) Raamatukogude komplekteerimiseelisted on järgmised:

1) rahvuskultuuri ja eestlust käsitlev kirjandus – Eesti riiki, ajalugu ja kultuurilugu käsitlevad teavikud ning eesti autorite ilukirjandus, teeninduspiirkonna koduloolised trükised ja teised teavikud;

2) teadmiskirjandus, vastavalt vajadusele ja võimalusele ka võõrkeelne. Teatmekirjandus – entsüklopeediad, leksikonid, sõnaraamatud, teatmikud, bibliograafiad ja muud.

Tarbekirjandus – laiemate valdkondade, nt majandus-, õigus- (sh seaduste kommenteeritud väljaanded), tervishoiu-, tehnika-, põllumajandus-, aiandus- ja käsitöölased teavikud.

Elukestvat õpet toetav kirjandus – eri teadusalade teavikud nii Eesti autoritelt kui ka välisautoritelt tõlgituna eesti keelde, vastavalt nõudlusele ka võõrkeelne.

3) laste- ja noortekirjandus – väikelastele ja õpilastele mõeldud teatmeteosed ja teaberaamatud; eesti autorite laste ja noorte ilukirjandus; tõlgete ja maailmaklassika valik;

4) tõlgitud ilukirjandus – klassikaline ja nüüdisaegne väärtkirjandus; muud valikud vastavalt nõudlusele;

5) ajaviitekirjandus – teoseid ajaviitekirjanduse kõikidest žanritest;

6) perioodika, eelistatult kvaliteet- ja kultuuriväljaanded;

7) raamatukogundusalane kirjandus.

(4) Raamatukogude kogud komplekteeritakse ja teavikud töödeldakse maakonnaraamatukogu ning valla- või linnavalitsuse vahelise lepingu alusel. Samas võib iga raamatukogu komplekteerida oma kogud ka iseseisvalt.

(5) Raamatukogu vastutab oma kogude hoiu, säilivuse ja kasutamise võimaluste tagamise, mittevajalike teavikute eemaldamise, kasutamata teavikute üleandmise ja nõuetekohase kogude arvestuse eest.

Üldised põhimõtted töös kogudega:

- statistika alusel jälgitakse ja analüüsitakse regulaarselt (2 x aastas) hangitud teavikute kasutatavust, ootejärjekorra mõistlikku pikkust,
- jälgitakse ilmuvaid kordustrükke ja täiendatakse kogu vastavalt vajadusele asendus- või lisaeksemplaridega,
- kustutatakse teavikud, mis on lagunened, rikutud, sisult aegunud või on liigne eksemplaarsus,
- teavikud kiletatakse valikuliselt,
- perioodika arvestust peetakse vastavalt säilitamise põhimõtete tabelile.

TEAVIKUTE KOMPLEKTEERIMINE JA SÄILITAMINE

Teema	Komplekteerimine		Säilitamine	
	Rapla raamatukogu	haruraamatukogud	Rapla raamatukogu	haruraamatukogud
Ilukirjandus	Eesti autorite teoseid üldjuhul 2 eks, suurema nõudluse korral 3 eks; kvaliteetset tõlkeilukirjandust 1-2 eks; ajaviitekirjandust valikuliselt 1 eks; võõrkeelset ilukirjandust valikuliselt 1 eks;	Eesti autorite teoseid üldjuhul 1 eks, teisi vastavalt vajadusele ja võimalustele	tähtajatult Eesti autorite teoseid, tõlkekirjanduse ja võõrkeelse ilukirjanduse klassikat	valikuliselt Eesti autorite teoseid, võõrkeelse ilukirjanduse klassikat. Laenutuste puudumisel 7 aasta perioodil teavik kustuda.
Lastekirjandus	minimaalselt 1 eks; mudilaste pappraamatuid, vigurraamatuid ja pildiraamatuid valikuliselt 1 eks	valikuliselt 1 eks vastavalt võimalusele	tähtajatult Eesti autorite lasteraamatuid 1 eks.	tähtajatult Eesti autorite lasteraamatuid
Lauamängud	valikuliselt 1 eks	valikuliselt 1 eks	ei säilita	ei säilita
Enne 1945 aastat ilmunud raamat	valikuliselt 1 eks		tähtajatult	tähtajatult
Teabekirjandus				
- rahvuslultuuri ja koduloolise väärtusega raamat	1 - 2 eks	üldjuhul 1 eks	alaliselt – kogukonnale oluline kultuuripäränd	alaliselt – kogukonnale oluline kultuuripäränd
- teatmekirjandus	1 - 2 eks	valikuliselt 1 eks	valikuliselt	valikuliselt

- tarbekirjandus	1- 2 eks	valikuliselt 1 eks	valikuliselt	valikuliselt
- õppekirjandus	valikuliselt 1 eks.	valikuliselt 1 eks	ei säilita	ei säilita
-seadusandlus	valikuliselt 1 eks kommenteeritud väljaandeid	valikuliselt	ei säilita	ei säilita
Heliraamatud	valikuliselt (laenuslitsentsi olemasolul)	valikuliselt	ei säilita	ei säilita
Kombineeritud auvised	valikuliselt 1eks eelistades eesti filme (laenuslitsentsi olemasolul)	valikuliselt	ei säilita. Raamatukogu kroonika säilitada alaliselt.	ei säilita
Muusikaline helisalvestis	valikuliselt 1 eks eelistatult eesti muusikat, valikuliselt klassika- ja popmuusikat	ei komplekteeri	ei säilita	ei säilita
Perioodika	1 eks Eesti päeva-ja nädalalehtedest, valikuliselt maakonnalehti, Rapla maakonna vallalehed, valik võõrkeelsetest väljaannetest vastavalt nõudlusele; 2 eks Rapla maakonnalehte	valikuliselt 1 eks Eesti päeva-ja nädalalehtedest, Rapla valla ja maakonnaleht	alaliselt Rapla valla ja maakonna ajaleht . Perioodika säilitamise tähtajad vt Lisa	valla ajaleht alaliselt; maakonna ajaleht 5 aastat
-SA Kultuurileht väljaanded	1 eks	valikuliselt 1 eks	vt Lisa	Vt Lisa

Hoidlas säilitatakse terved, puhtad ja pikaajalist kasutamist võimaldavad teavikud.
Vanaraamat enne 1945. aastat ilmunud, säilitame tähtajatult.

RAPLA KESKRAAMATUKOGU PERIOODIKA SÄILITAMISE TÄHTAJAD

Ajakirjad, ajalehed	Säilitamine Rapla KRK	Säilitamine harukogudes
Maakonna ajaleht, valdade lehed	alaliselt	2 aastat. Juuru, Kaiu, Kabala raamatukogudes endiste valdade lehed alaliselt.

Vabariiklikud päevalehed	2 aastat	2 kuud kuni 12 kuud
Nädalalehed (EE, Maaleht, Õp.Leht, E.Kirik, Maa Elu, Sirp, 60+ jt)	2 aastat	2 kuud kuni 12 kuud
Teiste maakondade ajalehed	Jooksev aasta	2 kuud kuni 12 kuud
Akadeemia	Alaliselt	
Kultuuriajakirjad (Muusika, TMK, Keel ja Kirjandus, Kultuur ja Elu, Looming, Vikerkaar jt)	5 aastat	2 aastat
Ajaloo- ja loodusajakirjad	10 aastat	2 aastat
Kodu-, tervise-, kokandus-, tehnika, spordi-, majandus- ja reisiajakirjad	5 aastat	2 aastat
Käsitööajakirjad	15 aastat	Vastavalt võimalusele
Lasteajakirjad (Minu Maailm, Hea Laps jt)	5 aastat	Jooksev aasta
Lasteajakiri Täheke	alaliselt	Jooksev aasta
Raamatukogunduse ajakirjad (RK, Nukits)	alaliselt	Vastavalt võimalusele
Elustiili- ja seltskonnaajakirjad	2 aastat	2 kuud kuni 12 kuud
Muud lühiajaliselt ilmunud ajakirjad	2-3 aastat	2 kuud kuni 12 kuud
ENSVs ilmunud ajakirjad	valikuliselt	valikuliselt
Ajakirjad ilmumisajaga enne 1945	valikuliselt	valikuliselt